

Najważniejsze aspekty współpracy szkoły z rodzicami w kontekście udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz w środowisku społecznym.

Ważnym aspektem udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest współpraca z rodzicami dziecka - na każdym etapie postępowania. Współpraca należy do najtrudniejszych wymiarów relacji międzyludzkich. Jest trudnym obszarem, gdyż wymaga rezygnacji z celów własnych, podrzędnych, na rzecz nadrzędnego. Wszechstronny rozwój dziecka jednak wydaje się celem priorytetowym zarówno szkoły jak i rodziców, dlatego tak istotna staje się efektywna współpraca pomiędzy tymi podmiotami. Współpracę szkoły z rodzicami regulują następujące akty prawne:

- ▶ Konwencja o Prawach Dziecka
- ▶ Konstytucja Rzeczypospolitej Polski
- ▶ Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy
- ▶ Ustawa o Systemie Oświaty
- ▶ Ramowy Statut Szkoły Publicznej
- ▶ Europejska Karta Praw i Obowiązków Rodziców (EPA)
- ▶ Powszechna Deklaracja Praw Dziecka
- ▶ Karta Praw Rodziny
- ▶ Konkordat Między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską

Przepisy wskazują m.in. na konieczność współdziałania z rodzicami w zakresie organizowania, planowania i udzielania pomocy oraz konieczność uzgodnienia z nimi zasad wzajemnej współpracy. Nakładają na szkołę obowiązek bieżącego przekazywania rodzicom informacji na temat potrzeb dziecka oraz sposobów ich zaspokajania.

Rodzic jest podmiotem upoważnionym do inicjowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (ppp) dla swojego dziecka. Dyrektor szkoły ma obowiązek niezwłocznie poinformować rodziców na piśmie o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną oraz o ustalonych dla ucznia formach, sposobach i okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jak też o wymiarze godzin. Rodzic może, ale nie musi wyrazić zgody na udział dziecka w zaproponowanych formach ppp (obowiązuje zasada dobrowolności). Współpraca szkoły z rodzicami polega również

na udzielaniu rodzicom informacji o efektach udzielanej ppp. Jeżeli pomimo udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie następuje poprawa funkcjonowania ucznia, dyrektor, za zgodą rodziców ucznia, występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania jego problemu.

W przypadku opinii o zindywidualizowanej ścieżce kształcenia na **wniosek rodziców** ucznia dyrektor ustala, z uwzględnieniem opinii, tygodniowy wymiar godzin zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem, uwzględniając konieczność realizacji przez ucznia podstawy programowej.

Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

1) Współpraca nauczycieli z rodzicami dot. realizacji zadań służących zapewnieniu uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, m.in.:

- wykonania zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
- warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów;
- zajęć specjalistycznych;
- innych zajęć odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów;
- integracji uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z uczniami pełnosprawnymi;
- przygotowania uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

2) Rodzice mogą wnioskować lub wyrazić zgodę na udział w spotkaniu zespołu (tworzonego przez nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem) lekarza, psychologa, pedagoga, logopedy lub innego specjalisty.

3) Rodzice mogą wyrazić zgodę na udział innych podmiotów (poza poradnią psychologiczno-pedagogiczną) w dokonywaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka.

4) Rodzice mogą uczestniczyć w spotkaniach zespołu oraz w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu ww. wielospecjalistycznych ocen.

O terminie każdego spotkania zespołu i możliwości uczestniczenia w tym spotkaniu, rodzice muszą być poinformowani pisemnym zawiadomieniem w sposób przyjęty w szkole.

5) Rodzice otrzymują kopię wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka oraz indywidualnego programu edukacyjno- -terapeutycznego.

Aktywny udział rodziców w planowaniu, organizowaniu i udzielaniu dziecku pomocy psychologiczno- pedagogicznej jest niezmiernie istotny z uwagi na informacje jakich mogą

dostarczyć, a które umożliwią pogłębioną ocenę poziomu funkcjonowania dziecka, pozwolą na dobranie odpowiednich form i metod pracy z uczniem. Wymaga to stałych konsultacji z rodzicem danego dziecka i wymiany informacji na temat poczynionych obserwacji. W dłuższej perspektywie dobra współpraca pomiędzy szkołą, a rodzicami zwiększa skuteczność udzielanej ppp. Taki rodzaj kontaktu SZ-R umożliwia lepsze zrozumienie potrzeb dziecka. Współpraca z rodzicami powinna również zakładać kontynuowanie w domu zaplanowanych w szkole działań. Ważnym zadaniem szkoły w zakresie współpracy z rodzicami jest prowadzenie profesjonalnego, a jednocześnie przyjaznego i otwartego dialogu z uczniem i z jego rodzicami, zachęcanie ich do skorzystania z usług specjalistów w szkole, czy poradni, jeżeli pomoc udzielana w szkole okaże się niewystarczająca.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana rodzicom uczniów polega także na wspieraniu rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana rodzicom w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.

Wspieranie dziecka razem przez szkołę i rodziców wymaga budowania w codziennym funkcjonowaniu dobrej wzajemnej relacji rodzica z nauczycielem. Na jakość tej relacji zatem ma wpływ zarówno rodzic, jak i nauczyciel. Dobra relacja polega na gotowości obu stron otwierania się na kontakt, na umiejętności wzajemnego słuchania, na ciągłym, wzajemnym uzupełnianiu się, zrozumieniu i umiejętności komunikowania się.

LITERATURA:

- 1) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- 2) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- 4) Leśniewska K., Puchała E.: Organizacja procesu wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: Ministerstwo Edukacji Narodowej Warszawa, 2011.
- 5) Mucha K. „Przepisy prawa, a planowanie, organizacja i prowadzenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży”, Ośrodek Rozwoju Edukacji Warszawa, 2018.
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

